

Денега Віталій Богданович,

доктор філософських наук в галузі публічного управління та адміністрування, юрисконсульт ТзОВ «Регно Італія УА», вул. Княгині Ольги, 8, м. Львів, 790001; zast2020@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5217-2486>

РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Анотація. У статті досліджуються теоретичні та практичні аспекти розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у контексті післявоєнного відновлення України. Аналізується нормативно-правова база, що регулює взаємодію різних рівнів влади, зокрема Конституція України, закони про місцеве самоврядування, воєнний стан та виконавчу владу. Розглядаються основні виклики, пов'язані із функціонуванням органів влади у період після збройного конфлікту, включаючи правові колізії, фінансові обмеження та адміністративні бар'єри. Досліджується міжнародний досвід децентралізації та післявоєнного відновлення (на прикладі Німеччини, Японії, Балканських країн) і можливості його адаптації до українських реалій. Запропоновано механізми удосконалення розподілу повноважень, що включають оптимізацію законодавчої бази, посилення координації між рівнями влади, зміцнення фінансової спроможності місцевих громад та впровадження цифрових технологій для підвищення ефективності управління. Визначено роль міжнародних організацій у підтримці процесів децентралізації та відбудови регіонів. Результати дослідження можуть бути корисними для науковців, політиків, державних службовців і представників місцевого самоврядування, які займаються питаннями реформування державного управління в умовах післявоєнного відновлення.

Ключові слова: органи виконавчої влади, місцеве самоврядування, післявоєнний період, розподіл повноважень, децентралізація, публічне управління.

Denega Vitalii Bohdanovych,

Doctor of Philosophy in Public Administration and Governance, Legal Advisor LLC "Regno Italia UA", 8, Knyahyni Olhy Str., Lviv, 79000; zast2020@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5217-2486>

DISTRIBUTION OF POWERS BETWEEN EXECUTIVE AUTHORITIES AND LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN THE POST-WAR PERIOD: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

Abstract. This article examines the theoretical and practical aspects of power distribution between executive authorities and local self-government bodies in the context of Ukraine's post-war recovery. The study analyzes the legal framework regulating the interaction between different levels of government, including the Constitution of Ukraine, laws on local self-government, martial law provisions, and executive power regulations. It identifies key challenges facing governance institutions in the post-conflict period, encompassing legal conflicts, financial constraints, and administrative barriers. The research explores international experiences of decentralization and post-war reconstruction (drawing on examples from Germany, Japan, and Balkan countries) and their potential adaptation to Ukrainian realities. The article proposes mechanisms for improving power distribution, including: (1) optimization of the legislative framework, (2) enhanced intergovernmental coordination, (3) strengthening financial capacities of local communities, and (4) implementation of digital technologies to improve governance efficiency. The study highlights the role of international organizations in supporting decentralization processes and regional recovery. The findings may benefit scholars, policymakers, civil servants, and local government representatives engaged in public administration reform during post-war reconstruction.

Key words: executive authorities, local self-government, post-war period, distribution of powers, decentralization, public administration.

Постановка проблеми в даному контексті охоплює актуальні виклики, з якими стикається Україна на сучасному етапі розвитку, зокрема наслідки військових дій та необхідність відновлення держави після війни. Одним із найважливіших аспектів цього відновлення є ефективний розподіл повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Від того, як чітко і збалансовано будуть визначені компетенції цих інституцій, залежить успіх проведених реформ, які сприятимуть відновленню інфраструктури, стабільності та покращенню якості життя громадян.

Актуальність цієї теми визначається не лише внутрішніми потребами України, а й досвідом інших країн, які проходили через подібні процеси післявоєнного відновлення [16, с. 23]. **Метою цієї статті** є дослідження теоретичних та практичних аспектів розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в умовах післявоєнного відновлення.

Для досягнення зазначеної мети були визначені наступні **завдання**:

1. Провести аналіз нормативно-правової бази, що регулює розподіл повноважень між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування [10, ст. 9].

2. Визначити основні проблеми взаємодії цих інституцій в контексті післявоєнного відновлення [14, с. 34].

3. Розробити пропозиції щодо вдосконалення механізмів розподілу повноважень для забезпечення ефективного управління та стабільного розвитку регіонів [26, с. 45].

Методологія дослідження базується на комплексному підході, який включає аналіз законодавчих актів, порівняльний метод для вивчення міжнародного досвіду, а також використання емпіричних даних щодо функціонування органів влади в умовах післявоєнного періоду [5, с. 45].

Розподіл повноважень у державному управлінні є важливою складовою ефективного функціонування демократичної держави. Цей процес полягає в чіткому визначенні та розмежуванні компетенцій між різними рівнями влади: центральною, регіональною та місцевою. Головною метою такої організації є забезпечення ефективного управління, розвитку територій та захисту прав громадян [24, с. 45].

Основною сутністю розподілу повноважень є оптимізація функціонування державного апарату через передачу частини повноважень від центральних органів до регіональних і місце-

вих структур. Як зазначає Петровський П. М., правильна передача повноважень сприяє збалансованому розвитку різних регіонів та підвищує рівень довіри громадян до органів влади [6, с. 67].

Ключовими принципами, на яких ґрунтується розподіл повноважень, є субсидіарність, децентралізація та ефективність. Принцип субсидіарності полягає в тому, що рішення повинні ухвалюватися на найбільш низькому рівні влади, здатному вирішити конкретну проблему. Це наближає владу до громадян, підвищує їхню участь в управлінні та дозволяє врахувати місцеві потреби [18, с. 12]. Принцип децентралізації передбачає передачу повноважень і ресурсів від центральної влади до місцевих органів, що сприяє розвитку місцевої демократії та сталому розвитку територій [27, с. 34]. Принцип ефективності акцентує на тому, що розподіл повноважень має забезпечувати максимальний результат при мінімальних витратах ресурсів, що є особливо важливим в умовах післявоєнного відновлення [28, с. 56].

Досвід інших країн, що пережили післявоєнне відновлення, показує важливість ефективного розподілу повноважень для стабілізації та розвитку. Наприклад, Німеччина після Другої світової війни реалізувала політику децентралізації, що допомогло відновити економіку та інфраструктуру завдяки активному залученню місцевих органів влади. Федеративний устрій Німеччини став основою для ефективного розподілу повноважень між федеральним урядом і землями, що сприяло швидкому відновленню країни [16, с. 23].

Японія після Другої світової війни також акцентувала увагу на децентралізації та розвитку місцевого самоврядування. Підтримка урядом Японії регіональних ініціатив дозволила швидко відновити економіку та забезпечити стабільний розвиток країни. Досвід Японії підкреслює важливість збалансованого підходу до розподілу повноважень, який враховує національні та місцеві інтереси [30, с. 45].

Країни Балканського регіону, такі як Боснія і Герцеговина, Хорватія, після військових конфліктів у 1990-х роках також зіткнулися з необхідністю реформування системи розподілу повноважень. Впровадження механізмів децентралізації допомогло забезпечити стабільність та сприяти відновленню економіки. Проте досвід Балкан також підкреслює необхідність врахування етнічних, культурних та історичних особливостей при розподілі повноважень [23, с. 67].

Конституція України є основним і найвищим нормативно-правовим актом, що закладає фундаментальні принципи і правила розподілу повноважень між органами центральної та місцевої влади. Згідно зі статтею 140 Конституції України, місцеве самоврядування визначається як право територіальних громад самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах, що передбачені Конституцією та іншими законами України. Це право передбачає можливість громад самостійно ухвалювати рішення з питань, що мають безпосереднє відношення до їхнього розвитку, економічного зростання, забезпечення благоустрою, а також вирішення соціальних і культурних проблем, виходячи з місцевих потреб [4, ст. 140].

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» регулює порядок і механізми діяльності органів місцевого самоврядування, включаючи місцеві ради та їх виконавчі органи. Цей закон визначає конкретні повноваження органів місцевого самоврядування, зокрема, право на управління місцевими бюджетами, що є важливим інструментом для вирішення економічних та соціальних питань на рівні територіальних громад. Окрім того, органи місцевого самоврядування мають право управляти комунальним майном, що включає в себе об'єкти інфраструктури, житловий фонд, а також здійснювати контроль за соціально-економічним розвитком громад, що дозволяє забезпечувати необхідні умови для сталого розвитку на місцевому рівні [9, ст. 26].

З початком воєнного стану в Україні уряд запровадив низку суттєвих змін до законодавства, спрямованих на адаптацію управлінських процесів до надзвичайних умов. Однією з таких змін стало створення військових адміністрацій, які отримали значно розширені повноваження для управління територіями, що знаходяться в зонах бойових дій або перебувають під контролем військових сил. Указ Президента України № 68/2022 визначив правила утворення та функціонування військових адміністрацій, що отримали права управління регіонами, контролю за критичною інфраструктурою, а також прийняття оперативних рішень у сфері безпеки [8, ст. 1].

Закон України «Про правовий режим воєнного стану» надав військовим адміністраціям можливість здійснювати управлінські функції, що в умовах воєнного часу є критично важливим для забезпечення стабільності та безпеки. Однак впровадження цих змін створило також певні труднощі [11, ст. 4]. Зокрема, вини-

кли конфлікти між органами місцевого самоврядування та військовими адміністраціями, оскільки їхні повноваження часто перетинались, що створювало правову невизначеність. Відсутність чіткої правової координації між різними рівнями влади ускладнювала оперативне реагування на проблеми, що виникали внаслідок військових дій, а також затримувала ефективне вирішення місцевих проблем, що потребували термінових дій [5, с. 78].

До основних проблем, що виникають у сфері розподілу повноважень в Україні, відносяться не лише юридичні, але й економічні складнощі. Однією з основних проблем є відсутність чітко визначених меж між компетенціями різних рівнів влади, що спричиняє дублювання функцій і суперечності між органами влади. Це створює юридичну невизначеність, за якої важко визначити, які органи влади мають право приймати рішення з певних питань, а також хто несе відповідальність за їх реалізацію. Така ситуація призводить до плутанини і ускладнює ефективне управління, особливо в кризових ситуаціях, коли рішення повинні бути прийняті швидко та з максимальною точністю [24, с. 34].

Іншою суттєвою проблемою є обмеженість фінансових ресурсів на місцевому рівні, що перешкоджає повноцінній реалізації принципів децентралізації. Формальна передача більшої кількості повноважень органам місцевого самоврядування не супроводжувалась пропорційним збільшенням фінансових ресурсів для виконання нових функцій. Це призводить до ситуації, коли місцеві органи влади не мають достатніх коштів для виконання своїх обов'язків, що обмежує ефективність місцевих реформ і не дає змоги реалізовувати програми соціально-економічного розвитку на необхідному рівні [22, с. 56].

Однією з найбільших складнощів є також відсутність належної координації між центральними органами влади та місцевими органами самоврядування. В Україні бракує ефективних механізмів для чіткої взаємодії між цими двома рівнями влади, що ускладнює реалізацію національних стратегій розвитку та реформ. Недостатньо розвинута система комунікацій призводить до того, що стратегії, розроблені на центральному рівні, не завжди враховують особливості місцевих умов, що в свою чергу знижує їх ефективність та результати [18, с. 67].

У післявоєнний період органи **виконавчої влади** відіграють особливу роль у відновленні інфраструктури та стабільності на всіх рівнях. Вони мають забезпечити координацію між різ-

ними органами державної влади, а також розробити стратегії відбудови, що охоплюють як національні, так і місцеві інтереси. Центральним органом, що координує ці процеси, є Кабінет Міністрів України, який розробляє та впроваджує національні програми реконструкції та відновлення [27, с. 45]. Міністерства інфраструктури та регіонального розвитку виконують специфічні функції, зокрема відновлення транспортних і комунальних об'єктів, що є критично важливими для нормалізації життєдіяльності в постраждалих регіонах [28, с. 56].

Важливою складовою є також контроль за використанням фінансових ресурсів, зокрема міжнародної допомоги. Для забезпечення прозорості та ефективного використання цих коштів необхідно створити жорсткі механізми моніторингу та аудиту. Це дозволить уникнути корупційних проявів та нецільового використання фінансів, що є особливо важливим в умовах обмежених ресурсів. Крім того, ефективне управління фінансами сприятиме збереженню довіри до органів влади та забезпечить сталий розвиток у післявоєнний період [16, с. 67].

Органи виконавчої влади відіграють надзвичайно важливу роль у відновленні інфраструктури після військових дій. Вони займаються не лише координацією роботи між різними рівнями влади, а й розробкою стратегії відбудови, визначенням пріоритетних напрямків для відновлення і забезпеченням фінансування ключових проєктів. Це дозволяє оперативно реагувати на потреби та виклики, які постають перед країною в умовах післявоєнного відновлення.

Центральним органом, що несе основну відповідальність за відновлення, є Кабінет Міністрів України, який розробляє та впроваджує національні програми реконструкції інфраструктури [27, с. 45]. Такі програми включають не лише фізичне відновлення пошкоджених об'єктів, а й розробку нових механізмів для забезпечення стійкості інфраструктурних систем в умовах майбутніх загроз. Крім того, Міністерство інфраструктури та Міністерство регіонального розвитку виконують важливі функції, зокрема у відбудові транспортних і комунальних об'єктів, які є життєво важливими для нормалізації життя громад [28, с. 56].

Ключовою складовою цих зусиль є ефективне управління фінансовими ресурсами, включаючи міжнародну допомогу, яка стає важливим джерелом фінансування відновлення [16, с. 67]. Для того, щоб ці кошти вико-

ристовувались з максимальною ефективністю, необхідно створити прозорі механізми моніторингу реалізації проєктів, запобігати корупційним проявам і забезпечити ефективний менеджмент. Це допоможе не лише в умовах поточного відновлення, а й створить базу для стійкого розвитку в майбутньому.

Водночас, місцеві органи влади мають критично важливу роль у процесі відновлення, оскільки вони безпосередньо залучені до вирішення повсякденних питань громади та краще за всіх знають реальні потреби місцевих жителів. Місцеві органи влади мають унікальну здатність оперативно реагувати на зміни та виклики, що виникають у процесі відбудови, і забезпечувати реальну підтримку своїм громадянам.

Одним із головних напрямів діяльності місцевого самоврядування є відновлення житлового фонду та транспортної інфраструктури. Органи місцевої влади координують ремонтні роботи, забезпечують функціонування комунальних послуг та розподіляють ресурси на рівні громад [30, с. 78]. Цей процес вимагає скоординованих зусиль не лише від органів місцевої влади, але й від центральної влади, яка має забезпечити необхідне фінансування та ресурси для місцевих адміністрацій.

Крім того, в умовах післявоєнного періоду важливим аспектом є соціальна підтримка, особливо для внутрішньо переміщених осіб, які стали жертвами війни. Місцеві органи влади відповідають за забезпечення медичних послуг, надання тимчасового житла, а також соціальної підтримки громадян, що допомагає швидше відновити нормальне функціонування громади та створити умови для стабільного розвитку [23, с. 34].

Особливу увагу місцеві органи влади приділяють формуванню механізмів участі громадян у процесах відновлення. Залучення громадян до обговорення та прийняття рішень щодо важливих для громади проєктів дозволяє підвищити прозорість управління та сприяє ефективному використанню ресурсів [20, с. 45]. Це також дозволяє врахувати думку людей і забезпечити їхню активну участь у процесах, що визначають їхнє майбутнє.

Попри важливість діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, у процесі післявоєнного відновлення часто виникають конфлікти компетенцій між центральною та місцевою владою, що пов'язано з перетином повноважень або обмеженістю ресурсів.

Основні причини таких конфліктів включають нечітке розподілення відповідальності між державними та місцевими органами [23, с. 56]. У деяких випадках рішення центральної влади дублюють або суперечать ініціативам місцевих органів, що ускладнює процеси відновлення. Фінансові обмеження також є серйозною перешкодою, оскільки місцеві органи влади отримують недостатнє фінансування для реалізації реформ і виконання нових функцій, що негативно впливає на ефективність відбудови [14, с. 67].

До того ж, існують політичні та адміністративні суперечності, які виникають через різні інтереси та підходи між центральною та місцевою владою. Для вирішення цих проблем необхідно створити чіткі механізми розподілу повноважень та ефективну систему координації, що забезпечить узгодженість дій на всіх рівнях влади і дозволить уникнути дублювання функцій, що значно підвищить ефективність відновлення [25, с. 78].

У підсумку, вирішення конфліктів компетенцій є однією з основних задач для успішного післявоєнного відновлення. Як зазначає Доробот І. О., для ефективного вирішення цих проблем необхідно створити механізми координації, які б забезпечували узгодженість дій різних рівнів влади та дозволяли оперативно реагувати на зміни в процесі відновлення [1, с. 45].

Для ефективного функціонування системи державного управління в Україні необхідно вдосконалити законодавство, яке регулює розподіл повноважень між різними рівнями влади. Це дозволить забезпечити ясність у розподілі компетенцій та підвищить ефективність управління на всіх рівнях. Одним із перших кроків у цьому напрямі є усунення законодавчих суперечностей між актами, що регулюють діяльність виконавчої влади та місцевого самоврядування [21, с. 23]. У багатьох випадках існуючі нормативно-правові акти дублюють або суперечать один одному, що ускладнює реалізацію стратегій відновлення та розвитку на місцях. З цієї причини важливо визначити чіткі межі та обсяги повноважень кожного органу влади.

Ще однією важливою складовою вдосконалення нормативно-правової бази є чітке визначення компетенцій військових адміністрацій під час воєнного стану та в процесі післявоєнного відновлення [29, с. 34]. Це дозволить уникнути правової невизначеності та забезпечити злагоджену роботу між органами центральної та місцевої влади в умовах надзвичайного управління. Врахування досвіду інших країн

також може допомогти в розробці ефективних моделей управління. Наприклад, Петровський П. М. пропонує створити єдиний реєстр повноважень, який міститиме детальний перелік компетенцій кожного рівня влади, що дозволить значно спростити управлінські процеси та зменшити кількість правових суперечностей [7, с. 89].

Запровадження механізмів координації між рівнями влади є ще одним важливим кроком у розбудові ефективного державного управління. Для досягнення цієї мети необхідно створити координаційні ради, які сприятимуть ефективній комунікації між регіонами та державними структурами, що дозволить оперативно вирішувати питання, пов'язані з відновленням інфраструктури та соціальними ініціативами [13, с. 45]. Крім того, важливо використовувати цифрові технології для підвищення прозорості ухвалення рішень. Це не лише покращить якість управління, але й дозволить громадянам мати доступ до актуальної інформації про державні ініціативи та проекти [26, с. 56].

Для ефективного функціонування децентралізованої системи управління також важливим є зміцнення фінансової самостійності місцевого самоврядування. Фінансова незалежність на місцях дозволить органам місцевої влади оперативно реалізовувати проєкти, не залежачи від обмеженого фінансування з державного бюджету. Одним із способів цього є збільшення частки податків, що залишаються на місцях, що дозволить забезпечити належне фінансування місцевих бюджетів [17, с. 67]. Крім того, необхідно створити механізми державної підтримки для малих громад, що дозволить вирівняти фінансові можливості різних регіонів і сприятиме сталому розвитку навіть найменших територіальних одиниць [19, с. 78].

Запровадження цифрових технологій для покращення управління є ключовим елементом у процесі післявоєнного відновлення. Впровадження електронних платформ для управління фінансами та координації дій між рівнями влади дозволить значно підвищити ефективність державного управління, зменшити бюрократичні бар'єри та прискорити прийняття рішень [15, с. 23]. Як зазначає Кіцака Т. М., використання електронних платформ підвищує прозорість управління та забезпечує швидкий доступ громадян до державних послуг, що є критично важливим для відновлення довіри до влади після військових дій [3, с. 34]. Крім того, автоматизація процесів

прийняття рішень дозволить швидко реагувати на виклики післявоєнного періоду, адаптуючи управлінські рішення до нових умов та потреб громад.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Розподіл повноважень між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування є важливим аспектом ефективного управління в Україні, особливо в післявоєнний період. Чітке визначення компетенцій та відповідальності кожного рівня влади є необхідним для досягнення стабільності в соціально-економічному відновленні країни. Важливою умовою успішної адаптації до нових реалій є взаємодія між центральною та місцевою владою, що дозволить швидко реагувати на виклики відновлення інфраструктури, соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб і реінтеграцію мобілізованих військових.

Практичні рекомендації, які базуються на міжнародному досвіді, вказують на важливість децентралізації повноважень як інструменту для забезпечення ефективного відновлення в післявоєнний період. Наприклад, досвід таких країн, як Німеччина, Японія та країни Балканського регіону, підтверджує важливість субсидіарності в управлінні, що дозволяє швидше адаптуватися до нових умов та краще реагувати на локальні виклики.

Подальші дослідження в цьому напрямі мають зосереджуватися на оцінці ефективності існуючих моделей розподілу повноважень і на виявленні можливостей для їх оптимізації в умовах післявоєнної відбудови. Зокрема, потребує детальнішого вивчення роль місцевих органів влади в процесах відновлення та реінтеграції, а також формування нових механізмів для забезпечення ефективної комунікації між рівнями влади.

Необхідно також враховувати вплив нових технологій на процеси управління в умовах післявоєнного відновлення. Запровадження електронних платформ для моніторингу відновлення інфраструктури, надання соціальних послуг та управління фінансами може сприяти підвищенню ефективності управлінських рішень та забезпеченню прозорості на всіх етапах відбудови.

Важливим напрямом подальших досліджень є розробка конкретних механізмів підтримки місцевого самоврядування в процесах відновлення, включаючи механізми фінансування та ресурсного забезпечення, які б дозволяли зберігати фінансову стабільність на місцях та сприяти розвитку малих і середніх підприємств.

Таким чином, ключовим завданням для держави є створення ефективної системи розподілу повноважень, яка б враховувала як теоретичні, так і практичні аспекти управління в умовах післявоєнного відновлення. Це дозволить забезпечити стійкий розвиток регіонів, реінтеграцію населення та ефективно використання ресурсів на всіх рівнях управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Доробот І. О. Взаємодія органів влади в умовах кризових ситуацій. Львів: Видавництво «Ліга-Прес», 2022. 220 с.
2. Кравченко О. В. Децентралізація в Україні: теоретичні та практичні аспекти. Київ: Ліра, 2020. 256 с.
3. Кіцак Т. М. Цифровізація державного управління: виклики та перспективи. Київ: Видавництво «Інформаційні технології», 2023. 180 с.
4. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 05.07.2025).
5. Міністерство регіонального розвитку України. Децентралізація та регіональний розвиток: досягнення та виклики. Київ: Міністерство регіонального розвитку, 2023. 132 с.
6. Петровський П. М. Децентралізація та місцеве самоврядування: теоретичні та практичні аспекти. Київ: Видавництво «Основа», 2020. 212 с.
7. Петровський П. М. Оптимізація розподілу повноважень у державному управлінні. Харків: Видавництво «Факт», 2021. 234 с.
8. Указ Президента України № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій». 2022.
9. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr> (дата звернення: 05.07.2025).
10. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 05.07.2025).
11. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VIII.
12. Balkan Reconstruction and Governance Studies. Post-war governance in the Balkans: A comparative analysis. Sarajevo: Balkan Studies Institute, 2022.
13. Council of Europe. Decentralization and local democracy in Europe: Challenges and opportunities. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2014.
14. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Financing local government recovery in Ukraine. London: EBRD, 2023.
15. European Commission. Support for decentralisation and local governance in Ukraine. Brussels: European Commission, 2023.
16. German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ). Decentralization and

governance in post-conflict societies. Berlin: BMZ, 2023.

17. Institute of Regional Studies. Local governance in Ukraine: Problems and prospects. Lviv: IRS Publishing, 2023.
18. International Crisis Group. Conflict resolution and governance in Eastern Europe. Brussels: ICG, 2023.
19. International Monetary Fund (IMF). Ukraine: Economic recovery and reform priorities. Washington, D.C.: IMF, 2023.
20. Japan International Cooperation Agency (JICA). Lessons from Japan's post-war reconstruction. Tokyo: JICA, 2023.
21. Kyiv School of Economics. Economic recovery strategies for Ukraine. Kyiv: KSE Publishing, 2023.
22. Ministry of Regional Development of Ukraine. Decentralization and regional development: Progress and challenges. Kyiv: Ministry of Regional Development, 2023.
23. National Academy of Public Administration of Ukraine. Public administration and regional development in Ukraine. Kyiv: NAPA, 2023.
24. NATO. Security and governance in post-war Ukraine. Brussels: NATO Publishing, 2023.
25. Transparency International. Corruption risks in post-war reconstruction: Ukraine and global experience. Berlin: Transparency International, 2023.
26. Ukrainian Institute for the Future. The role of local authorities in Ukraine's recovery. Kyiv: UIF, 2023.
27. United Nations Development Programme (UNDP). Post-conflict reconstruction and local governance: Lessons from the Balkans. New York: UNDP, 2022.
28. United States Agency for International Development (USAID). Decentralization reforms in Ukraine: Achievements and challenges. Washington, D.C.: USAID, 2023.
29. World Bank. Ukraine recovery and reconstruction: Challenges and opportunities. Washington, D.C.: World Bank, 2023.

REFERENCES:

1. Dorobot, I. O. (2022). Vzaemodiia orhaniv vlady v umovakh kryzovykh sytuatsii [Interaction of authorities in crisis situations]. Liga-Press.
2. Kravchenko, O. V. (2020). Detsentralizatsiia v Ukraini: teoretychni ta praktychni aspekty [Decentralization in Ukraine: Theoretical and practical aspects]. Lira.
3. Kitsak, T. M. (2023). Tsyfrovyzatsiia derzhavnoho upravlinnia: vyklyky ta perspektyvy [Digitalization of public administration: Challenges and prospects]. Informatsiini Tekhnolohii.
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (1996, June 28). Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy No. 254k/96-VR [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine No. 254k/96-VR]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-bp>
5. Ministry of Regional Development of Ukraine. (2023). Detsentralizatsiia ta rehionalnyi rozvytok: dosiahnennia ta vyklyky [Decentralization and regional development: Achievements and challenges].
6. Petrovskiy, P. M. (2020). Detsentralizatsiia ta mistseve samovriaduvannia: teoretychni ta praktychni aspekty [Decentralization and local self-government: Theoretical and practical aspects]. Osnova.
7. Petrovskiy, P. M. (2021). Optymizatsiia rozpodilu povnovazhen u derzhavnomu upravlinni [Optimization of power distribution in public administration]. Fakt.
8. President of Ukraine. (2022). Ukaz Prezidenta Ukrainy No. 68/2022 "Pro utvorennia viiskovykh administratsii" [Decree of the President of Ukraine No. 68/2022 "On the Establishment of Military Administrations"].
9. Verkhovna Rada of Ukraine. (1997, May 21). Zakon Ukrainy "Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini" No. 280/97-VR [Law of Ukraine "On Local Self-Government in Ukraine" No. 280/97-VR]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-bp>
10. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015, February 5). Zakon Ukrainy "Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad" No. 156-VIII [Law of Ukraine "On Voluntary Association of Territorial Communities" No. 156-VIII]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
11. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015, May 12). Zakon Ukrainy "Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu" No. 389-VIII [Law of Ukraine "On the Legal Regime of Martial Law" No. 389-VIII].
12. Balkan Reconstruction and Governance Studies. (2022). Post-war governance in the Balkans: A comparative analysis. Balkan Studies Institute.
13. Council of Europe. (2014). Decentralization and local democracy in Europe: Challenges and opportunities. Council of Europe Publishing.
14. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). (2023). Financing local government recovery in Ukraine. EBRD.
15. European Commission. (2023). Support for decentralisation and local governance in Ukraine. European Commission.
16. German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ). (2023). Decentralization and governance in post-conflict societies. BMZ.
17. Institute of Regional Studies. (2023). Local governance in Ukraine: Problems and prospects. IRS Publishing.
18. International Crisis Group. (2023). Conflict resolution and governance in Eastern Europe. ICG.
19. International Monetary Fund (IMF). (2023). Ukraine: Economic recovery and reform priorities. IMF.
20. Japan International Cooperation Agency (JICA). (2023). Lessons from Japan's post-war reconstruction. JICA.
21. Kyiv School of Economics. (2023). Economic recovery strategies for Ukraine. KSE Publishing.

22. Ministry of Regional Development of Ukraine. (2023). Decentralization and regional development: Progress and challenges.
23. National Academy of Public Administration of Ukraine. (2023). Public administration and regional development in Ukraine. NAPA.
24. NATO. (2023). Security and governance in post-war Ukraine. NATO Publishing.
25. Transparency International. (2023). Corruption risks in post-war reconstruction: Ukraine and global experience. Transparency International.
26. Ukrainian Institute for the Future. (2023). The role of local authorities in Ukraine's recovery. UIF.
27. United Nations Development Programme (UNDP). (2022). Post-conflict reconstruction and local governance: Lessons from the Balkans. UNDP.
28. United States Agency for International Development (USAID). (2023). Decentralization reforms in Ukraine: Achievements and challenges. USAID.
29. World Bank. (2023). Ukraine recovery and reconstruction: Challenges and opportunities. World Bank.

Дата надходження статті: 29.06.2025

Дата прийняття статті: 20.07.2025

Опубліковано: 10.10.2025